

Gânduri, vorbe, fapte...

Principial, într-o instituție de învățământ superior aparținând statului nu ar trebui să existe probleme de natură financiară. Este de așteptat ca statul, dacă a aprobat înființarea și funcționarea ei, să rezolve aceste probleme, respectiv să acopere cheltuielile pe care le presupun activitățile de învățământ și de cercetare.

Eu cred, și ca mine mulți alții, că Universitatea trebuie să aibă ca primă preocupare derularea procesului de învățământ, precum și perfecționarea acestuia și a activității de cercetare. Pentru aceasta este nevoie de resurse financiare, de asigurarea acestora la nivelul necesarului, la momentul oportun și în structura corespunzătoare.

La Universitatea din Oradea, din păcate, de mai mulți ani, resursele financiare joacă feste, precaritatea lor obligând pe reprezentanții managementului acesteia să facă din rezolvarea problemelor de natura financiară principala lor preocupare.

În anul 2012, pe când intram în nou aleasa echipă managerială cu sarcina de a coordona, din poziția de prorector, activitatea financiară a Universității, am constatat că aceasta se confrunta cu un marasm financiar. Era o lipsă de resurse financiare care făcea să planeze teama de a nu primi salariile, instituția apela la soluția amânării plății acestora, dar și a datoriilor către furnizori. Era un volum mare de datorii amânate la plată și de asemenea un nepermis de mare număr de ore de activitate prestată în regim de „plata cu ora” care nu era plătit. Nu existau resursele necesare pentru cofinanțarea proiectelor cu finanțare europeană pe care cadrele didactice le câștigaseră. În instituție se instalase sărăcia și în ce privește cheltuielile de administrare, de reparații curente sau de capital.

Pentru realizarea unei situații de echilibru bugetar, urmărind să se asigure veniturile necesare acoperirii nivelului minim de cheltuieli, care erau strict necesare, se aveau în vedere, încă din anii anteriori, măsuri extreme cum ar fi: tăieri sau reduceri ale indemnizațiilor de conducere sau a altor sporuri la salariu, reducerea salariilor chiar sub nivelul minim prevăzut de lege, în special al salariilor cadrelor didactice cu grad de profesor sau conferențiar, neplata orelor prestate în regim de „plata cu ora” sau plata acestora la niveluri mult inferioare celor din regim de „norma de baza”. Se vorbea de asemenea de reducerea drastică sau chiar desființarea oricărei forme de

sprijin financiar sau de stimulente pentru desfășurarea activității de cercetare. De asemenea, stoparea efectuării de noi angajări sau promovări era o idee vehiculată în contextul posibilelor măsuri de reducere a cheltuielilor până la nivelul veniturilor de care dispunea instituția.

Dincolo de faptul că o parte dintre aceste soluții nu se încadrau în prevederile legale, aplicarea lor nu ar fi rezolvat problema sau chiar ar fi înrăutățit situația. Nimeni nu făcuse sau nu era dispus să vadă o evaluare strict financiară a propuselor măsuri. Valoarea acestora era nesemnificativă în raport cu necesarul real de fonduri. Așa fiind, economiile obținute, nefiind suficiente, nu ar fi rezolvat problema. Reducerea indemnizațiilor de conducere și a salariilor, în mod cert, ar fi avut ca efect apariția și/ sau creșterea dezinteresului, a descurajării sau chiar a revoltei din partea celor care erau însărcinați cu atribuții suplimentare și pentru asta aveau sporuri legale la salariu, indemnizație de conducere, precum și a celor care crează, de regulă, plusvaloare mai mare cum sunt conferențiarul și profesorul. Desigur nici datoriile nu era de dorit să devină arierate și nici reducerea de cheltuieli în plan administrativ nu putea să fie o soluție pe termen mai lung de un an, doi. Dar cum echilibrul bugetar era în pericol, trebuiau găsite soluții. Se spune că la probleme extreme trebuie răspuns cu soluții extreme. Poate fi corect, dar numai în măsura în care soluția extremă este de natură să rezolve problema.

Din dorința de a fi bine înțeles fac precizarea că nu scriu aceste rânduri pentru a-mi pune în evidență merite sau, cu atât mai puțin, cu scopul de a-mi aroga personal unele realizări.

Întreaga echipă managerială a înțeles situația și pe parcursul următorilor patru ani a luat măsurile posibile, potrivite, dar în mod cert nu suficiente pentru a asigura echilibrul bugetar al instituției. Dacă s-a asigurat plata integrală și la timp a drepturilor salariale, dacă s-au găsit soluții pentru cofinanțarea tuturor proiectelor (numai într-un an din aceasta perioadă au fost făcute plăți din fonduri proprii și atrase aproximativ 7 milioane euro pentru derularea și finalizarea unor proiecte) putem spune că unele probleme au avut soluții, chiar dacă acestea au presupus măsuri extreme, uneori dure-roase. S-au mai rezolvat și alte probleme cum ar fi acelea legate de plata orelor din regim de plată cu ora, rezolvare insuficientă însă, deblocarea procedurilor de promovare, alo-

carea de fonduri suplimentare pentru cheltuieli de reparații și de capital. De asemenea Universitatea a reușit ca în toți acești ani să nu înregistreze arierate. Îmi exprim însă opinia că măsurile luate nu au fost suficiente și nici de natură să asigure un echilibru financiar pe termen lung. Ele au asigurat condițiile minim necesare pentru desfășurarea activității și poate, corelate cu altele, ar fi putut duce spre un echilibru financiar pe termen lung.

Am urmărit evoluția situației financiare din ultimii ani și din informațiile publice rezulta ca lucrurile par să fie, astăzi, aproape de cele din 2011-2012. În 2016, când am părăsit echipa managerială, echilibrul financiar era asigurat și instituția avea un disponibil din anii precedenți de peste 22 milioane lei (echivalentul valorii fondului de salarii pe aproape patru luni). Pentru a se acoperi, în general, creșterile de salarii din 2016-2017, cu aprobarea ministerului o parte însemnată din acești bani au fost cheltuiți. Este vorba de 15 milioane lei, în cursul anului 2017. Indiferent de motivații, un lucru apare ca sigur și anume că statul, prin ordonatorul principal de credite, nu a considerat că poate finanța la nivelul necesarului real cheltuielile instituției și atunci a aprobat utilizarea acestui sold disponibil, provenind din anii precedenți. Suma rămasă de aproximativ 6 milioane lei nu va fi suficientă pentru acoperirea cheltuielilor salariale în 2018 nici dacă fondul de salarii ar rămâne la același nivel cu cel din 2017. Dar în 2018 vor fi cheltuieli suplimentare cu personalul prilejuite de creșterea cu 20% a salariilor începând cu luna martie și de obligația legală a instituției de a plăti drepturi salariale câștigate în instanța și neplătite la termen, până la sfârșitul anului.

Va fi oare posibil ca aceste cheltuieli să poată fi efectuate și în ce sens se va implica statul? Din partea Universității, în mod cert, nu pot fi făcute foarte multe, într-un interval de timp scurt, deoarece veniturile proprii provenind din taxe nu pot fi majorate semn-

nificativ. Se susține mereu că o creștere a numărului de locuri bugetate ar fi de natură să îmbunătățească situația. Această pistă este una falsă pentru că în cele mai multe cazuri nivelul sumelor alocate pe student este de regulă mai mic decât costul real pe care-l presupune derularea unui program de studiu în Universitatea din Oradea. Diferența ar trebui acoperită din creșterea numărului de locuri ocupate în regim de școlarizare „cu taxă”. Se întâmplă însă ca nici taxele nu pot fi majorate, din motive obiective, cu mult peste ceea ce reprezintă alocarea bugetară. Trebuie spus ca în prezent există programe de studiu care au alocat un procent aproape de 100% de locuri bugetate, dar care nu sunt ocupate și prin urmare, programul este în imposibilitatea de a și acoperi costurile. Soluția aceasta ar fi valabilă fie dacă s-ar aloca o sumă corespunzătoare volumului de cheltuieli fie prin creșterea numărului de locuri bugetate și ocuparea lor la un nivel care să acopere costurile. Dar aici intervin criteriile de calitate în învățământul superior, care deși sunt stabilite de către așa numita ARACIS, o structură care funcționează pe lângă Minister, nu au avut niciodată în vedere o corelare cu sistemul de finanțare. Cât privește obținerea de bani mai mulți ca urmare a îmbunătățirii activității de cercetare și prin urmare creșterea finanțării suplimentare, trebuie avut în vedere că aceasta reprezintă doar aproximativ 25-27% din totalul finanțării și se acordă dintr-un fond special constituit pe baza unor criterii care, deși destul de detaliate, au lipsuri sau prevederi care astăzi dezavantajează Universitatea, și prin urmare posibilitățile reale de creștere, în timp scurt, a resurselor provenind din acest fond sunt totuși limitate. Aici contribuția Universității poate fi îmbunătățită, dar rezultatele pozitive apar doar pe termen mai lung ori în prezent lucrurile nu mai suportă „termen lung”. Este vorba de câteva luni.

(Va urma)

■ Prof. univ. dr.
Ioan Gh. ȚARA

Anunț public privind depunerea solicitării de emiteră a acordului de mediu
PRIMĂRIA MUNICIPIULUI ORADEA - DIRECȚIA PATRIMONIUL IMOBILIAR cu sediul în municipiul Oradea, str. P-ța Unirii nr. 1, jud. Bihor anunță publicul interesat asupra depunerii solicitării de emiteră a acordului de mediu pentru proiectul „Construire blocuri ANL în curtea Spitalului Clinic Municipal Dr. G. Curteanu” propus a fi realizat în municipiul Oradea, str. Spartacus nr. 50, nr. Cad. 173729, jud. Bihor.

Informațiile privind proiectul propus pot fi consultate la sediul Agenției pentru Protecția Mediului Bihor, Oradea, B-dul Dacia nr. 25/A, tel. 0259/44-45-90, în zilele de luni până vineri, între orele 8.00-14.00.

Observațiile publicului se primesc zilnic la sediul autorității competente pentru protecția mediului, în termen de 5 zile de la apariția anunțului. (38)

Titular S.C. ARTDECOR S.R.L. anunță publicul interesat asupra declanșării etapei de încadrarea cf. HG 1076/2004 privind procedura evaluării de mediu planuri și programe, în vederea obținerii avizului de mediu pentru **„ÎNTOCMIRE PUZ ȘI OBȚINERE AVIZE CONSTRUIRE CENTRU PROCESARE ALUNE P+E, ÎMPREJMUIRE ȘI RACORD UTILITĂȚI”**, municipiul ORADEA, str. Cihei nr. cad. 198221, jud. Bihor. Prima versiune a planului poate fi consultată la sediul A.P.M. Bihor, Oradea, B-dul Dacia nr. 25/A, din data de 22.01.2018, între orele 9.00-14.00.

Publicul interesat poate transmite în scris, comentarii și sugestii, până la data 8.02.2018, la A.P.M. Bihor, Oradea, B-dul Dacia nr. 25/A, e-mail apm@apmbh.ro în zilele de luni-vineri, între orele 9.00-14.00. (34)

Consiliul Local al Comunei Sânnicolau Român, cu sediul în localitatea Sânnicolau Român nr. 1-4, jud. Bihor, cod poștal 417153, cod fiscal 15651970 tel. 0259/39-53-29 și fax 0259/39-53-29, organizează în data de 19.02.2018, ora 10.00, la sediul mai sus menționat, licitația având ca obiect concesionarea următoarelor **bunuri imobile**:

1. Teren în suprafață de 34.587 mp înscris în CF nr. 53328 cu număr cad. 53328 și CF nr. 53344, nr. Cadastral 53344 proprietatea privată a Comunei Sânnicolau Român;

2. Teren în suprafață de 42.289 mp înscris în CF nr. 50064 cu număr cad. 191, proprietatea privată a Comunei Sânnicolau Român;

Documentația de atribuire privind organizarea și desfășurarea procedurii de concesionare poate fi achiziționată la sediul Consiliului Local al Comunei Sânnicolau Român nr. 1-4, Compartimentul Secretariat.

Perioada de achiziționare a documentației de atribuire este 26.01.2018 13.02.2018. Participanții la licitație au obligația de a achiziționa documentația de atribuire contra sumei de 100,00 lei.

Data limită pentru solicitarea clarificărilor este 13.02.2018.

Data limită pentru depunerea ofertelor este 15.02.2018, orele 10.00.

Garanția de participare este în sumă de 150,00 lei.

Ofertele se depun la sediul Consiliului Local al Comunei Sânnicolau Român – compartimentul secretariat.

Fiecare participant poate depune o singură ofertă, care va fi semnată de către ofertant.

Ședința publică de deschidere a ofertelor se va desfășura la sediul Consiliului Local al Comunei Sânnicolau Român în data de 19.02.2018, orele 10.00.

Instanța competentă în soluționarea litigiilor apărute este Tribunalul Oradea, Secția de Contencios Administrativ, str. Parcul Traian nr. 10, jud. Bihor. (33)